

ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΑΠ' ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΦΥΛΗΣ

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΓΓΕΙΟΥ κ. ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΑ

Η ΚΑΠΕΤΑΝΙΣΣΑ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΧΑΪΔΟΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου και τέλος)

Τό Σουλι με τούς άγώνες και τή πτώση του, είχε άνάψει τίς πιό μεγάλες φωτιές στην ψυχή τών καπετανίων. Χιλίες έκατό σαρταντακτώ ψυχές πήρανε τού μαρτυρικό δρόμο. Ή προπομπή φτάνοντας στη Δρεσενίτσα έκαμε άναγνώριση κατά τού Σέλτσο. Ο Άλψς δέν κοιμότανε διόλου. Παρακολουθούσε, με τήν κατασκοπεία του. Δεκαπέντε χιλιάδες στρατό στέλνει άπ' τή Γιάννενα με τόν Μπεκήρ Τζογαδώρο, τόν Κώστα Πουλή, τόν Ζήκο Μίχα και τόν Τζίμα Άλλέξη νά τούς χτυπήσουνε. Οί άρχηγοί τών Μπotosαριών ύστερα άπ' τού σύντομο συμβούλιο άποφασίζουνε νά ταμπουρωθούν στο μοναστήρι τού Σέλτσο ή Κοιμησις τής Θεοτόκου, κτισμένο στα 1689 σ' όχυρωτάτη θέση. Κατά τού βορηά, τήν κλείνει ένα φαράγγι στενό σέ μιάς πετριάς μάκρος και βαθύ 265 μέτρα, γκρεμός άπότομος πού στό χείλη του στέκει τού Μοναστήρι. Άπό τού μέρος τής άνατολής τή φράζει ο Άσπροπόταμος· κι άπό τή δύση τού Νιγκόζι, βουνο άπότομο, κλάδος άπό τή Ραδοβίτσια. Κατά τού νοτιά πού ήτανε τού μέρος, λιγώτερο προφυλαγμένο, φτιάσανε με τή βοήθεια τών γυναικών, μεγάλα, πέτρινα, διπλά ταμπούρια. Δυναμώνανε και τού Νιγκόζι μ' ένα ταμπούρι γερό. Έτσι κλειστήκανε άπό παντού. Τού ταμπουριού τού βουνού τή πιασθήκανε άπό παντού. Τού ταμπουριού τού βουνού τή πιασθήκανε άπό παντού. Τού ταμπουριού τού βουνού τή πιασθήκανε άπό παντού.

Κι' έδω δέν λείπανε ούτε ή τροφή ούτε ή μπαρούτι, γιατί μπορούσανε και περινούσανε άπ' όλα, πρό πάντων άπ' τή μεριά τού Άσπροπόταμου.

Μά, φτάνοντας ο Άπριλης, όνοιες μιά τρούπα στό άσταλείο τούτο συγκρήματα: Άπ' έκει πού άρχιζε τού φαρόδ φαράγγι τού βορηά, ως τή βοραιο-άνατολική ριζοβούτια τού Νιγκόζι, ο τόπος ήτανε κλεισμένο, ως αύτή τήν εποχή, άπ' τή χιόνια. Μά τώρα πήρανε και λυώανε. Κι' ένα μονοπάτι, π' άνέβαινε και περνούσε άνάμεσα Νιγκόζι και μοναστηριού ποΐτανε σκεπασμένο άπ' τόν πάγο κι' άπερπάτητο, άνοιγε τώρα. Οί Άρβανιτάδες δέν τού ξέρανε. Μά βρέθηκε ο άνθρώπος νά τούς τού δείξει. Ένας Γιώργης Κίριος, ένας παλιάνθρωπάκος, πού ο Άλψς τούξε τάξει τού άρματολίκι τής Λάκκας, έφτασε άπ' τή Γιάννενα με τόν άδελφό του, τούδεύτερο μήνα τής πολιορκίας. Διηγήθηκε στο Κίτσο Μπότσαρη—είχε μαζί του κάποια συμπεθερία—πώς τήχα έπεσε στη δυσμένεια τού Άλψ και πώς τώρα, μετανοήμενος, θέλει νά πολεμήση. Ο Κίτσο δέν δέχτηκε καλά. Καί τόν έβαλε στη φρουρά τού μοναστηριού. Αύτός, άλλάζοντας τήν νύχτα γραμματάκια με τόν Μπεκήρ Τζογαδώρο, τόν ειδοποίησε γιά τού μονοπάτι.

***

Ο άρχηγός τών Άρβανιτάδων κατάστρωσε τού σχέδιό του: Ένα σωμα θάκανε νυχτερινό ψευτοαφενδιισμό στό ταμπούρια τού Νοτιά, τήν ώρα πού με φάλαγγα δυνατή, άνεβαίνοντας άπ' τού μονοπάτι θά κτυπούσε άπό τού μοναστήρι. Ήτανε περασμένα μεσάνυχτα, δεκατέσσερες με δεκαπέντε τού Άπριλη, π' άρχισαν άξαφνα, μ' άλλαλαγομώ μεγάλο και άγριο ντουφεκιά, τή γιορτούσια στό ταμπούρια τού νοτιά. Ο Κίτσο και ο Νότης Μπότσαρη, πού τή κρατούσανε με τή παλληκάρια τους, στέκονταν άκλόνητο, όταν ή έλλη φάλαγγα, τού Μπεκήρ, άνεβαίνοντας άπό τού μονοπάτι χτυπάει πρώτα τού μεγάλο ταμπουριό τού Νιγκόζι, σκοτώνει τόν Γιάννη Μπότσαρη με τή μικρή φρουρά του, πέφτει στο μοναστήρι· ο Γιώργης Κίριος είν' έκει, γιά νά τούς άνοίξη τή πόρτα, χυμούνε στην αύλή. Ή Λένω Μπότσαρη τούς αντιμετώπιζει με τίς γυναικες. Μά είνε πολλοί κι' όλο φτάνουν άλλοι κι' άλλοι, σά νά τούς γεννάει τού σκοτάδι και νά τούς κάνει άμέτρητους. Ο Κίτσο κι' ο Νότης Μπότσαρη, άκούοντας πόλεμο κι' άγρια ξεφωνητά στό

νότια τους, νοιώθωνε πώς προδιθήκανε. Άλλάζουσε γλήγορα γνώμες, άποφασίζουσε νά τραχηθή ο Κίτσο με τούς μισοσ στη δεύτερη σειρά τών ταμπουριών και νά κρατή. Κι' ο Νότης, με τή μιά παλληκάρια, νά χτυπήσει τούς άλλους πού μπαίνουνε στο μοναστήρι. Μά τού Νότη ο πόλεμος είν' άγριος: Είνε πολλοί άπό τούτο τού μέρος οί έχθροί. Πέρνει μιά λαβωματιά, δεύτερη, τρίτη... Άστράφτει, φέγγει, όλος ο τόπος άπ' τίς ντουφεκίες. Ή Λένω τρέχει κοντά του. Άπαντιούνται κάτω άπό ένα δέντρο, άνάμεσα μοναστήρι και ταμπούρια:

— Τί νά κάνω πατέρα; τού φωνάζει.

— Νά πεθάνης, παιδί μου, ήρε ή ώρα σου!

Έτσι τής λέει και σοφιάζεται με μιά τετάρτη λαβωματιά στο κούτελο!

Ή γυναίκες ξεφωνίζουν άγρια, μέσα στο σκοτάδι, βαθεία, κατά τού μοναστήρι. Οί Άρβανιτάδες τίς έχουνε κυκλώσει, δέ τούς μένει παρά τού βαθύ φαράγγι, τού βάραθρο. Πέφτουνε μέσα, Δεύτερο Ζάλλογο!

Ή Λένω κυνηγήνη πέρνει τή χαίτη τής χαράδρας, πού χαμηλώνοντας όλοένα και περισσότερο, τή βγάξει στον Άσπροπόταμο. Ξημερώνει. Ξεχωρίζε πίσω τής τσογανταράους τού Άλψ. Θέλουσε νά τή σκλαβώσουνε γιά τού χαρέμι. Φτάνει στον όχτο, ρίχνεται στα νερά, βγαίνει κολυμπώντας σ' ένα νησάκι άμμουδερό, άπ' αύτά πού γίνονται μέσα στα ποτάμια. Χλωμή, τσακισμένη άπ' τή κούραση, μ' άστράφτει άπ' τήν όμορφιά. Ο πρώτος τσογαντάρης πού ζυγώνει στέκει νά τήν καμαρώση.

— Βατζ, τής φωνάζει.— Βατζ θά πή: πουλάκι μου—δέ λυπάσαι τή νειάτα σου; Έλα νά σέ γλυτώσω!

Καί τής προτείνει τού ντουφέκι του, άπ' τού κοντάκι, νά πιαστή.

Αύτή πιάνεται, μά τραβεί τή σκαντάλη. Ο τσογαντάρης σοφιάζεται, άλλος προβαίνει τή φτάνει, άρπάζονται σώμα με σώμα και χάνονται κι' οί δυο γιά πάντα, κάτω άπ' τή θολά νερά. Τού κορμί τής Λένω δέ ματαφάνηκε. Τού μέρος έμεινε με τ' όνομα: «Τού πήδημα τής καπετανίσσας». Έδώ και λίγα χρόνια άκόμα, όποιος περνούσε άπό κεί, έπρεπε νά πάρη χαλήκι άπό λάζω, νά τού πετάξη στο ρέμμα—γιά μνημόσυνο τής τραγικής ηηδηξιάς τής—και νά πή:

— Θεός σ' χωρέστηνε!

Άφανίζοντας τού Σουλι, ο Άλψς και τού Τζάκι του, μεσουρανούσανε στο πολιτικό στερέωμα τής Τουρκίας. Οίλοι ξέρανε τή ήτανε οί Σουλιώτες και ποιά ικανότητα έπρεπε νά έχουνε έκεινοι πού θά τούς βάνανε κάτω. Τού όνομα τού Βεζύρη και τού άνήκητου οπιτιού

του, πετοόσε σέ όλα τή στόματα...

***

Αύτά τή θλιβερά μαντάτα γιά τόν άφανισμό τόν όριστικό και τού τέλειου, πού άσφασε και τή τελευταία άπομεινάρια τού Σουλιού, φτάνανε κάθε μέρα στη Πάργα γιά νά σκορπίσουνε βαρό τού πένθος, στη ψυχή, τής Χάιδος και τού Φώτου. Τί πικρό ποΐτανε τώρα τού μαύρο ψωμί τής ζενητιάς!

Ή Χάιδω παχίζει νά δώσει κουράγιο στο Φώτο.

— Ποιός ξαίρει, τούλεγε, ο Θεός είνε μεγάλος... Μιά μέρα μπορεί νά εναγαυρίσουμε στο Σουλι, άμα φορήσει αύτό τού σκυλί ο Άλψς!

Μέσα τής όως δέν τού πίστευε. Καί ζούσε με τήν πίκρα πώς δέν τήν είχε πάρει κι' αύτή ένα βόλι νά κλειση τή μάτια, πριν άρχισε νά ξή αυτές τίς σκληρές μέρες, τής παντοτεινής ζενητιάς. Αύτή τής άποφάνηκε άκόμα πειό βαρεία, όταν ένα πρωτό συννεφιασμένο ήρε τού καικι, νά τούς πάρη γιά τή Κέρκυρα. Αύτό τού χαριτωμένο νησι τής φάνηκε σαν τή χειρότερη φυλακή. Οί Κερκυραίοι φανήκανε φιλόξενοι, τούς έλεούσανε άπ' όλα και δέν τούς έλλειμε τού ψωμί.

Μά ή Χάιδω δέν μπορούσε νά ύπομνην αύτή τή ησυχία ζωή τής νοικοκυρούλας μέσα σ' ένα καμαράκι, πού σ' αύτό κοιμάτανε και σ' αύτό μαγειρεύε. Ο Φώτος σάπτιε στον καφενό, πιάζοντας χαρτιά με τούς καπεταναίους και τή παλληκάρια.

(Ή συνέχεια εις τήν σελίδα 2019)

Η ΚΑΠΕΤΑΝΙΣΣΑ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 2005)

Πόσο είχε μικρύνει άξαφια ή ζωή και τῶν δύο, κάθε φορά που απαντιώταμε με τὸ Φῶτο, δὲν είχαν τίποτε ἄλλο νὰ εἰποῦν, παρὰ νὰ θυμούνται τὸ Σούλι, τὴς δοξασιμένες μέρες τῶν πολέμων, τὴς μάχης καὶ τὰ κατορθώματά τους. Μ' αὐτὴ τὴ θύμησιν τρεφόνταν, μ' αὐτὴ τὴ θύμησιν πασχίζαν νὰ θρέψουν καὶ τὴν ἀγάπη τους...

Μὰ πόσο γλήγορα ἄρχισαν νὰ ξεθωριάζουν κ' αὐτὲς ἡ ἀνάμνησεις! Ἡ μικρὴ, καθημερινὴς φροντίδες τῆς ζωῆς, πλημμυρίζαν τὸ εἶνε τους καὶ τὸ κουκούλωναν. Ἡ ἀγάπη τους δὲν εἶχε θύσει· μὰ ἦταν πολὺ διαφορετικὴ τώρα. Ἦτανε παιδιὰ μιὰ τρυφερότα, μιὰ ἀνάγκη νὰ προσταθῇ ὁ ἕνας ἀπ' τὸν ἄλλον, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ περάσουνε μαζί, τὴς δύσκολες τοῖτες μέρες τῆς μιζέριας. Μοιάζανε μ' ἕλατα περήφανα τοῦ βουνοῦ ξερριζωμένα, ἀποριγμένα στὸ δρόμο τῆς πολιτείας, γιὰ νὰ νοσταλγοῦν τὰ χιονισμένα βράχια, κρεμάμενα νερά, τὸ χρυσοπέταγμα τῶν ἀετῶν, καὶ τὸ βουνόσι ἀέρι. Καὶ νὰ μαραίνωνται σὶνὰ ἰστορία. Ἡ Χάιδω ἀναμνητροῦσε μὲ τὸν λογισμό τῆς, δὴλ τὴν ἱστορία τῆς δόξας καὶ τοῦ ἀφανισμού, τῆς ἀγαπημένης πατριδας τῆς, κ' ὀλη τὴ παράδειξι ἱστορία τῆς ἀγάπης τῆς με τὸ Φῶτο. Καταλάβαινε βαθεῖα τὸ κακό πού εἶχε κάνει καὶ στὴ πατρίδα του καὶ σ' αὐτὴν. Μὰ ἡ πλατεῖα καρδιά τῆς τᾶχε συχαίρει καὶ τὰ δού. Ὅμως αὐτὸ ποὺ δὲ μποροῦσε νὰ βαστάζει μὲ κανένα τρόπο, ἦταν ἡ μικρότητα τῆς τωρινῆς ζωῆς τῆς. Ἐλυανε ἀπ' τὸν καιρὸ τῆς Μὲ τρομάρα εἶδε μιὰ μέρα μέσα σ' ἕνα καθρεφτάκι πού τῆς χάρησε μιὰ, Κερκυραία ἀρχόντισσα, τὴ γλυκὴ μορφή τῆς. Τί ἀλλάγη ἀπότομη! Τὸ δέμα τῆς πανασμένο, μαρσαζόμενο. Ἡ πρῶτες μεγάλες ζαροῦκλες ἄρχισαν νὰ χαρκαίνοντε τὸ πρόσωπό τῆς καὶ μοναχὰ τὰ μάτια τῆς, φλογερά, φωτεινὰ, διατηρούσαν ἀκόμα τὴ παλὰ ὡμορφία τους. Πολλὸ συχνὰ ὁ Φῶτος τὴν ἔβρισκε νὰ κλαίη. Μιά μέρα τοῦ εἶπε:

— Ὁδῶνα τὴ ζωῆ μου, νὰ σμίγαμε ἄλλη μιὰ φορά, μέσα στὶς φλόγες τοῦ πολέμου!

Ἡ εὐκαιρία παρουσιάστηκε. Ξένοι τοὺς στρατολόγησαν γιὰ πόλεμο στὴν Ἰταλία. Ἡ Χάιδω τὸ μετάνοιωσε πικρὰ πού ἀκολούθησε τὸ Φῶτο σ' αὐτὴ τὴν ἐκστρατεία:

— Τί βαρεῖα πούνε τ' ἄρματα, δὶαν πολεμᾶ κανένα γιὰ ξένης ἔθνευς!

Ἡ Ἰταλία δὲν ἦτανε τὸ Σούλι. Ἡ Χάιδω πολεμοῦσε ἀνόρεχτα. Ὀρίσαν γλήγορα στὴ Κέρκυρα.

Κι' ἡ παλὰ στενόχωρη ζωὴ ξαναῦρξε πάλι.

Μέρα με τὴν ἡμέρα ἔξεθωριάζε ἡ ἀγάπη τῆς γιὰ τὸν Φῶτο, ὡποῦ γίνηκε κ' αὐτὴ μιὰ θύμηση—μιὰ θύμηση μακρινὴ σὰν τὸ ἀφανισμένο Σούλι.

ΤΕΛΟΣ

“ΓΙΑ ΜΕΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΗΣ”

(Συνέχεια εκ της σελίδος 2012)

μά μας, ὄστε ὑποταχθήκαμε τυφλά σ' αὐτό!

Τὰ λόγια μου δυνάμωναν τὸν πόνο τῆς ἀτυχῆς φίλης μου, καὶ τὴν ἔστρελλαν... Ἐκάλυψε... Ἰκέτευσε... Μοῦ φίλοῦσε τὰ χέρια καὶ τὰ γόνατα... Κι' ἐγὼ ἐπίσης πονοῦσα ὅπως καὶ ἕκείνη, ὑπέφερα μαζί τῆς, ἀγωνίζομαι μαζί τῆς... Τί νάκανα, ὁμοῦ; — Τὸν λατρεύω! τῆς ἀπαντοῖσα σὰν αὐτόματο, σὰν ὑπόβιαιος. Τὸν λατρεύω καὶ με λατρεύει!... Τί μποροῦμε ἕμεῖς, μπρὸς στὴ θέλησι τῆς μοῖρας;

Ἡ Κορίνα ἔγινε ἔξω φρενῶν, τότε... Ἀγρίψε... Ἀπειλοῦσε... Τὰ μάτια τῆς ἀστραψαν ἀπὸ τὸ μίτος. Μὰ ἐγὼ ἐξακολούθοῦσα νὰ μένω σὰν μονησασμένη...

— Φρέντυ! τὴν ἄκουσα σὲ μιὰ στιγμή, νὰ ξεφωνίει σπαρταχτικὰ.

Σίγησα σὰν νὰ ξεπνοῦσα, καὶ εἶδα τὴν φίλη μου νὰ τρέχη πρὸς τὴν πόρτα, σὸν κατόφλι τῆς ὁποίας σιεκόταν ὁ ἀγαπημένος μου κατὰχλωμος! Μόλις εἶχε ρθῆ ἀπὸ τὸ σπίτι του, γιὰ κάποινα ἔγχειρισα!...

— Σιωπή, ἀγαπητῆ μου... Ἦσυρία! ψιθύρισε ὁ Φρέντυ, καθησυχάζοντας τὴν ἐξαλλῆ καὶ ἔτοιμη νὰ οὐρλιάσει μνησιή του. Θὰ σοῦ ἐξηγήσω!

Καὶ πέρνονταίς τὴν ἀπ' τὸ χέρι, τὴν ὴδηγουνε στὸ γειτονικὸ με τὴν αἰθουσα κ.τ.φ χειρουργεῖου γυατίου του, περνώντας τὴν ἀπὸ ἕναν ἰδιαίτερο, μικρὸν, καὶ σκοτεινὸ διάδρομο...

Χλωμὴ ἀπ' τὴ γήλεια μου, γεμάτη ἀπὸ ἀμφιβολίας καὶ ὑποψίας γιὰ τὴν ἀγάπη του Φρέντυ σὲ μένα, πείσιμα καὶ ἔφγυα ἕμισοῦς ἀπ' τὸ νοσοκομεῖο...

Τὴν ἐπομένη ὅμοις, ἀνατριχιασμένη, διάβασα στὶς ἐφημερίδες, ὅτι ὁ Φρέντυ συνελήφθη ὡς δολοφόνος τῆς ἠμιστῆς του! Τὴν ὴδηγῆσε με τὸ πρόπο στὸ χειρουργεῖο, τῆς ἐκοψε ἀνταρπαιφια καὶ με τ.χνὴν τὸ λαρόγγι μ' ἕνα νυστέρι, καὶ ὕστερα τὴν ἐρρῆξε σ' ἕναν λουτήρα... γιὰ νὰ ἐξαφανίστῃ τὸ πτώμα τῆς με νιτρίου ὀξείου!!

Καὶ τὴ μεθεπομένη ἡμέρα, συνελήφθη καὶ ἐγὼ ἀπ' τὴν ἀτυνομία, ὡς... ἠθικὸς ἀυτοῦργεῖος τοῦ ἐγκλήματος!

Καταδικάστηκε σὲ πενταετὴ φυλάκισι, ἐνῶ ὁ Φρέντυ μου, ὁ ἀξέχαστος Φρέντυ μου, ξεψύχασε μαρτυρικὰ ἀπάνω στὴν ἠλεκτρικὴ

“Ἡ ΝΟΙΚΟΚΥΡΟΥΛΑ”

(Συνέχεια εκ της σελίδος 1999)

Ὅποσό γύρισε πρῶτα πρὸς τὸ Λεφλό καὶ τοῦ εἶπε:

— Καλησπέρα σας, κύριε... Καθίστε, σὰς παρακαλώ...

Ἐπειτα ρώτησε τὸν πατέρα τῆς με ἀνησυχία ἐντέλες μητρικῆ:

— Ἐφαγε, πατέρα, ἐλίτζω.

Ἐπειτα τοῦ ἔδωκε ἕνα φίλημα στοργικὰ καὶ ἕνα ἄλλο γιὰ λογαριασμὸ τοῦ μικροῦ ἀδελφοῦλι τῆς ποὺ εἶχε ἀποκοιμηθῆ λυπημένος γιὰτὶ δὲν εἶχε μπορέσει νὰ εὐγηθῇ τὸ μπαμπὰ του...

Ὁ Ντυμποῦρ εἶχε καθίσει καὶ ἔδειχνε με τὴ μακαρία του ἔκφρασι τὴ χαρὰ του γιὰτὶ εἶχε ξαναβεθῆ στὸ σπίτι του. Ἀπέναντί του, ὁ Λεφλό ἔδινε μερικὲς ἐξηγήσεις στὴ «νοικοκυροῦλα»:

— Δεσποινίς, τῆς ἔλεγε, ἡ μικρὴ ἀπομινῆ ἀταξία ὀφείλεται σὲ μιὰ παράδοσι τοῦ ὑπουργεῖου, ἀπὸ τὴν ὁποία δὲν μπορεῖ νὰ ξεφύγει κανεῖς.

Ὅπόσο, κάποια συγκίνησι πού ἐνοιωθε βαθεῖα, τὸν ἔκανε νὰ μεροδεῦτὶ τὰ λόγια του: ὀλη αὐτὴ ἡ οἰκογενειακὴ ἐορτὴ πού εἶχε ὀργανώσι ἡ μικροῦλα εἶχε παραχωρηθῆ τὴ θέσι τῆς στὴν ἀγωνία τῆς ἀναμνήσε. Τὸ δῶρο τῆς κόρης καὶ ἡ ἀνθῶδῆξι τῆς πού τᾶχε ἀγοράσι ἀπὸ τὸν κουμπάρῃ τῆς περὶμεναν τόσες ὄρες ἔκει.

Ὅπόσο ἡ «νοικοκυροῦλα» χαμογελοῦσε χωρὶς μνησικασία, καὶ ἀπάντησε στὸν Λεφλό:

— Ἀρῶ, κύριε, τὸ ἀπειτοῦσε ἡ παράδοσις τοῦ ὑπουργεῖου σας, καλὰ γάνατε καὶ κρατήσατε τὸν πατέρα μου.

Καθὼς μιλοῦσε δέ, με διακριτικότητα, συγχρόνως περιποῖταν τὸν πατέρα τῆς: ταχτοποίησε τὰ ρούχα του, τοῦ ἔδωκε ἕνα φλυτζάνι καφε χυβο, τοῦ ἔβαλε ἕνα μαντήλι στὴν τσέπη του καὶ τοῦ ἔπραττε τὴ γραβάτα.

Τότε ἕνα συναίσθημα πού ἔμοιαζε με ζήλεια κυριεύσε τὸ Λεφλό.

Ἐβλεπε τὴν εὐτυχία, τὴ γαλήνη, τὴν τάξι, τὴ στοργή τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς νὰ βασιλεῖει ἐκεῖ μέσα χάρις στὴ μικροῦλα ἕκείνη «νοικοκυροῦλα».

***

Ἡ «νοικοκυροῦλα» τὸν συῖδαυε κατότιν ὡς κάτω γιὰ νὰ τοῦ φῆσι. Σοβαρῆ, γαλήνια, λεπτῆ, τὰ σκεφτόταν καὶ τὰ πρόβλεπε ὀλα.

— Συγγῆμην, κύριε, τοῦ ἔλεγε, ἡ τσέπη σας εἶνε τραφηγμένη ἔξω καὶ ὀπάγιε κίνδυνος νὰ σὰς πῆσι τὸ πορτοφόλι... Ἐδῶ ὄπαγιε ἕνα σκαλοπάτι... Στὴ γωνία τοῦ δρόμου σιαθμένει ἕνα λεωφορῆ... Εἶνε τὸ τελευταῖο... Αὐτὸ θὰ πάρει γιὰ νὰ γυρίσετε στὸ σπίτι σας...

Ὅταν ἡ κόρτα ξεανάκλησε πίσω του, ὁ διάβολο-Λεφλό, ἐνοιωσε τὸν ἑαυτὸ του δυστυχιμένο. Πόσο θᾶθελε καὶ αὐτὸς νᾶξε μιὰ τέτοια «νοικοκυροῦλα»...

LEON FRAPJE

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΟΥΣΣΟΥΡΓΟΥ ΣΑΙΝ-ΣΑΝΣ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 1978)

ἀκούστηκε:

— Ὅχι, Λαμουρέ!... Ὅχι!... Φάλλτσο!... Φάλλτσο! Αὐτὸ ἦταν μιὰ καταστροφή, γιὰτὶ με τὴ διακοπὴ ὀλοι ὀ μουσικὸι τὰ ἔχασαν. Ὁ Λαμουρέ ἔγινε κατακόκκινος ἀπ' τὴν ὀργῆ του, σταμάτησε τοὺς μουσικουίς καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸ μέρος πού εἶχε ἀκουστῆ ἡ φωνῆ, ὀρλιαξε:

— Ἀ... Ὅστε ὕπάρχουν κλέφτες ἐδῶ μέσα; Μὲ πιὸ δικαιώμα μπήκε ἐδῶ μέσα αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος;

Ὁ Σαῖν-Σάνς—γιατὶ αὐτὸς εἶχε κάνει τὴ διακοπὴ—θῆλῆσε κάτω καὶ τὸν ἀπάντησε, μιὰ ὀ Λαμουρέ ἐξακολούθησε μὲ τὸν ἴδιον θυμωμένο τόνο:

— Δέν θὰ ἐξακολουθῆσω σοῦ ὀ ἀνθρώπος αὐτὸς βρίσκεται ἐδῶ. Πετᾶχτε τὸν ἔξω, γιὰτὶ ἀλλοιῶς ἡ δοκιμὴ σταματᾶει καὶ ἡ παράστασις δέν θὰ γίνη!

Ὁ Σαῖν-Σάνς, θῆλῶντας καὶ με τότε, ἀναγκάστηκε ν' ἀποσυρῆθῃ. Μὰ ἔφγυε ἱκανοποιημένος, γιὰτὶ εἶχε κάνει πάλι τὰ δικὰ του!

Παρ' ὀλ' αὐτὰ, ὁ Σαῖν Σαῖς*** τὴν ἱδιωτικὴ του ζωὴ ἦταν ἕνας ἀνθρώπος λαμπρὸς με μεγάλῃ καρδία, ἕνας ἀνθρώπος πού σομπονοῦσε τοὺς ἄλλους καὶ ἔκανε ὀτι μποροῦσε γιὰ νὰ τοὺς βοηθῆ.

Πιστέψετε ἕμένα πού τὸν γνώρισα.

ΤΟ ΠΙΑΝΟ

(Συνέχεια εκ της σελίδος 1986)

κι' ἔρχισε νὰ τὸν φιλή, νὰ τὸν φιλή ἐφερονίζοντας.

— Ἀγάπη μου!.. Ἀγάπη μου!.. Πόσο σ' ἀγαπῶ!.. Τί καλὰ ποῦκα ὀ βαρῶνος νὰ σοῦ στείλη τὸ πιάνο! Τρῶποισα μέσα καὶ νᾶμαι!.. Πές μου, με θέλεις κοντά σου, ἀγαπητέ μου; Κοντὰ σοῦ καὶ γιὰ πάντα; Ὁ νεαρὸς καλλιτέχνης δέν μποροῦσε ν' ἀρθροῦσι λέξι ἀπ' τὴν συγκίνησι του. Ἄν τὴν ἦθελε!.. Ἀκούει ἄν τὴν ἦθελε!.. Κι' ἀγαλιάζοντας τὴν τρελλὰ κόλλησε τὰ γέλια του στὰ χεῖλιά τῆς καὶ ἄρχισε νὰ πῆ, νὰ πῆνε διασπασμένα τὸ νέκταρ τοῦ πιὸ ἀπειτηνεοῦ ἐρωτος!..

καρκεῖα...

Ἐγκλημάτησε γιὰ μένα... Ἀπὸ ἄγγελος καλλονῆς καὶ καλωσύνης ποῦ ἦταν πρὶν ὁ Φρέντυ μου, ἡ λατρεία καὶ γιὰ μένη τὸν ἔκανε σατανὰ καὶ δολοφόνο!

Τὸν συγχωρῶ, γιὰτὶ με ἀγάπησε πολὺ... Ἄς τὸν συγχωρῆσι καὶ ὁ Ἀνώτατος Κριτής!